

Výroční tiskovka Vladimíra Putina: Přepsat historii se Západu nepodaří. Spojenectví východních mocností odpovědí na krizi Západu. Rusko a Čínu pandemie do chaosu neuvrhla. Svět už nepojede jen po US kolejích

- CZ24 News | 3. ledna 2021

Vladimír Pavlenko se zastavuje u nečekaně dominujícího tématu na Putinově pravidelné tiskové konferenci, kdy západní novináři marně hledali hnidy na rusko-čínském strategickém partnerství, které rýsuje úplně jiné perspektivy světa

Každoroční velká tisková konference ruského prezidenta Vladimíra Putina se neobešla bez tématu rusko-čínských vztahů a přinesla zhodnocení jejich vývoje, stavu a vyhlídek na nadcházející rok. V odpovědi na otázku o partnerech Ruska a vztazích s nimi byla hlava státu velmi zdrženlivá. Při hodnocení vztahů se Západem a Putin zdůraznil, že neexistují žádné „příhodní“ ani „nepříhodní“ partneři, protože každý vůdce velké mocnosti se vždy řídí primárně národními zájmy, aniž by dal průchod sympatiím či antipatiím.

Nicméně pokud jde o Čínu, ruský lídr vyzdvihl nejen shodu názorů Moskvy a Pekingu na většinu základních otázek současného světa, ale také svůj dobrý vztah k prezidentovi Si Ťin-pchingovi. Dříve se oba prezidenti setkávali osobně několikrát za rok. Tato setkání začala v roce 2010, kdy budoucí čínský vůdce a tehdejší viceprezident ČLR navštívil Moskvu v rámci výměnného programu mezi Komunistickou stranou Číny a Jednotným Ruskem. Nejdůležitější však byly následné rozhovory mezi Putinem a Si, které probíhaly po několik dní v jedné z venkovských rezidencí tehdejšího předsedy ruské vlády.

O dva roky později se oba státníci dostali do čela svých zemí a od té doby udržují vzájemnou koordinaci postojů v otázkách zahraniční politiky. Nejviditelnější příklad: neměnný solidární postoj, jaký zaujímají v Radě bezpečnosti OSN, při němž Rusko a Čína hlasují shodně ve všech významných mezinárodních otázkách.

Koordinace a pomoc

V uplynulém roce byly sice kvůli epidemii pozastaveny přímé osobní kontakty, ale vývoj bilaterálních vztahů pokračoval. Jen přímé telefonní rozhovory mezi Putinem a Si Ťin-pchingem proběhly hned čtyři; vedoucí představitelé obou zemí se navíc opakovaně setkali v multilaterálním formátu – na videokonferencích globálních summitů G20, APEC (Asijsko-pacifické hospodářské společenství) atd., ale i v rámci mezinárodních organizací a sdružení, jejichž páteří je rusko-čínská „osa“ – ŠOS a BRICS.

V únoru letošního roku, během kulminace počtu onemocnění koronavirem v Číně, se autor těchto řádků dvakrát zúčastnil tiskových konferencí čínského velvyslance v Ruské federaci Čang Chan-chueje věnovaných boji proti epidemii v Podnebesí. Na nich vyvolala pozornost skutečnost, že prioritou ruského zaměření zahraniční politiky ČLR, o němž během konferencí hovořil vedoucí čínské diplomatické mise, dnes znamená pro Peking jakýsi „kategorický imperativ“.

Velká pozornost byla věnována vzájemnému působení obou zemí a jejich vzájemné pomoci v boji proti šíření nákazy; silný dojem vyvolalo, když se velvyslanec obrátil na adresu zástupců ruských médií a přímo požádal novináře, aby ho neprodleně informovali o všech obtížných situacích, kterým čelí ruští občané v Číně, a mohl tak okamžitě začít jednat. A zajistit jim pomoc.

Proti přepisování historie

Během Putinovy tiskové konference přišla řeč i na oslavy 75. výročí vítězství ve Druhé světové válce. Nejde totiž jen o připomínku. Moskva a Peking si naprosto rozumějí ve společné obraně historické pravdy tváří v tvář sílícím pokusům o její falsifikaci. Fakt, že sovětské lidé za porážku nacismu a osvobození světa nacismem zaplatili nejvyšší cenu, je neodiskutovatelný. Putin připomněl, že pokusy o falšování historie, které zaznívají z některých evropských zemí, mají kořeny v tom, že řada z těchto zemí během válečných let morálně podporovala Hitlera. A některé fungovaly přímo jako satelity hitlerovského Německa. Jejich vojáci se spolu s Wehrmachtem účastnili války proti Rusku, což stálo sovětské národy 27 milionů obětí a třetinu národního bohatství země.

Putin řekl zcela jasně, že k pokusům o revizi výsledků války a rozhodujícího přínosu k vítězství ze strany národů Ruska a Číny nedochází pouze v Evropě či v USA. Oběvují se také v Japonsku, kde již dlouho zakořeňují otevřeně revanšistické nálady. V Rusku to registrujeme na příkladu Kurilských ostrovů, které jsou Japonci stále považovány za takzvaná severní území Japonska. A útok na naši zemi je zde veden společným úsilím bývalých válečných nepřátel SSSR, ale také našimi tehdejšími spojenci včetně Spojených států, kteří dnes podporují japonské „ostrovní“ nároky. Tím ovšem ve skutečnosti odmítají uznat nezvratitelnost výsledků Druhé světové války.

Podobné je to, pokud jde o čínsko-japonský dialog. Peking Tokiu opakovaně připomíná poučení z historie a varuje před opakováním tragických událostí. Také čínská strana je znepokojena japonským revanšismem a odmítá ztratit historickou paměť. Ztráty Číny za období od roku 1931, kdy Japonci napadli Mandžusko, až do roku 1945, kdy Rudá armáda během několika týdnů porazila kontinentální japonské vojenské síly – Kuantungskou armádu – činily čínské oběti na životech 35 milionů. Japonsko sice oficiálně přiznává svou odpovědnost za toto neslýchané vraždění; neoficiálně jde však dnes už tak daleko, že ospravedlňuje uvedené ztráty silným čínským odporem. Je jasné, že bez americké

podpory by bylo nemyslitelné, aby země, která prohrála válku, s takovým cynismem přepisovala historii.

Politici spojenci a obchodní partneři

V další části tiskové konference Putin zdůraznil, že Čína se stala nejen největším politickým spojencem Ruska, ale také jeho nejdůležitějším obchodním a ekonomickým partnerem. Vlivem opatření proti údajné pandemii se v podstatě zhroutila nejen světová ekonomika a ekonomiky jednotlivých zemí, ale také vzájemný obchod mezi nimi. Příznačné je, že to neplatí pro stav rusko-čínských obchodních vztahů. Od ledna do listopadu 2020 přesáhl dvoustranný obchod mezi Ruskem a Čínou 97 miliard dolarů, čímž se přiblížil rekordu 108 miliard dolarů z předchozího “necovidového” roku. To je povzbudivé ze dvou důvodů.

Číně se i v krizovém roce podařilo nejen vyhnout výraznému hospodářskému propadu, ale dokonce nadále udržet růst – i když trochu menší. Čínská ekonomika je dnes na rozdíl od té americké nebo evropské s jejich dramatickými propady HDP fakticky hlavním pilířem světové ekonomické stability.

Druhý důvod je spojen s mezinárodními institucemi, přesněji se systémem institucí, které jsou výsledkem rusko-čínského sblížení. ŠOS, stejně jako BRICS, jsou příklady mezistátní spolupráce, jejímž jádrem jsou vztahy mezi Ruskem a ČLR.

Existují však i další příklady vytváření systémové alternativy k dosavadní nadvládě Západu: Podstatně sílí význam Asijské infrastrukturní investiční banky, která v čínském projektu „Pás a stezka“ rozšiřuje eurasijské pokrytí tím, že ho propojuje s projektem Eurasijského ekonomického svazu. Totéž platí také o Nové rozvojové bance BRICS. Jistě, formálně tyto instituce ještě nemohou plně konkurovat „pilířům“ americko-centrického modelu – MMF, Světové bance a Bance pro mezinárodní vypořádání (BIS). To se ale může relativně brzy měnit.

Nikoli náhodou se proto Západ nervózně sdružuje v „klubu sankcí“ proti Rusku a Číně; v tomto smyslu je příznačné i povzbuzování a organizování destruktivních sil v Hongkongu ze strany USA a jejich satelitů.

Garance mezinárodní stability

Stále užší vztahy mezi Ruskem a Čínou se podle Putina stávají stále důležitějším aspektem světové politiky. Jasně to vyjádřilo společného prohlášení Ruska a Číny o rozvoji bilaterálních vztahů strategického partnerství podepsaného při státní návštěvě Si Ťin-pchinga v Rusku. Tyto vztahy hrají čím dál důležitější roli při udržení globálního míru, stability a zachování existujícího mezinárodního pořádku.

Každoroční tisková konference Vladimíra Putina je samozřejmě především vnitropolitickou záležitostí. Ale fakt, že se objevilo tolik dotazů na rusko-čínské vztahy, není náhodný. Ukazuje na sílící partnerství mezi Moskvou a Pekingem, které nabízí světu odklon od elitářské praxe „krizového“ řízení světových procesů ordinovaných Západem. Směřuje k mnohem širšímu modelu globálních vztahů. Krize Západu je jeho další ilustrací.

Kdyby nic jiného, pak toto poselství z Putinovy tiskové konference by se mělo k západní veřejnosti dostat. Ač to je v současné situaci tvrdé cenzury všeho, co přichází z Ruska, poměrně obtížné.

Autor: Vladimír Pavlenko

Překlad: protiproud.cz

Zdroj: <https://iarex.ru/>